

4. Болтянська Л. О., Сиротюк Г. В. Роль циркулярної економіки в досягненні цілей сталого розвитку. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2024. № 4(53). С. 8-15.

Науковий керівник: Болтянська Л. О., доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ СТАЛОГО ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Ціль сталого розвитку №9: Промисловість, інновації, інфраструктура

Свергун С. О. sergeysvergun80@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Цифровізація світу набула однак сучасного тренду і поширилась на усі сфери людського життя, зокрема й на економіку. Цей процес має як позитивні, так і негативні наслідки. Тож питання використання позитивних рис та протидія негативним проявам є актуальним питанням для вітчизняної економіки.

Метою даного дослідження є характеристика ролі цифрової економіки для повоєнного відновлення України та подальшого забезпечення реалізації цілей сталого розвитку.

План Відновлення України визначає цифровізацію як стратегічний вектор розвитку і характеризує ІТ-сферу як конкурентний сектор, що може нарощувати додану вартість [1, С. 6, 33]. Вітчизняні науковці підкреслюють, що «стійкість цифрового сектору найбільш помітна в кризових умовах. Після початку повномасштабного вторгнення українська ІТ-галузь стала однією з найстабільніших сфер економіки; це [єдина галузь](#), обсяг експорту якої виріс у 2022 році» [2]. А в умовах війни цифрові технології стали ще й зброєю, яку можна ефективно використовувати в боротьбі з ворогом. Тому дуже важливо сконцентрувати зусилля на використанні переваг цифрової економіки і реалізувати їх таким чином, щоб забезпечити прискорену відбудову економіки та подальше досягнення показників плану виконання Стратегії сталого розвитку Україна 2030. Ми підтримуємо точку зору, що цифровізація створює синергетичні ефекти у сфері зайнятості, уніфікуючи ІТ-компетентності та формуючи нову культуру взаємодії [3, С. 72].

Власне розуміння ролі цифрової економіки повоєнній відбудові та реалізації цілей сталого розвитку (ЦСР) ми узагальнили на рис. 1

Рис. 1 Цифрова економіка як фактор повоєнної відбудови та реалізації цілей сталого розвитку

Джерело: побудовано автором

Як видно по рисунку 1, цифровізація забезпечує трансмісію завдань повоєнного відновлення у мирні кроки реалізації цілей сталого розвитку. У доповнення до рисунку наведемо інші факти позитивної результативності цього процесу

По-перше, в період повоєнної відбудови цифрова економіка може бути надійним джерелом податкових надходжень, оскільки вона менше залежна від фізичних активів.

По-друге, є можливість через цифровізацію підвищити рівень інформаційної грамотності населення, залучити до процесу молодь, жінок, людей з особливими потребами, ветеранів – військовослужбовців. У цьому сенсі цифровізація сприяє вирішенню проблеми інклюзивності.

По-третє, IT-сектор має значний експортний потенціал. За даними Національного банку України у 2022 році IT-експорт становив 7,349 млрд. дол. [2].

По-четверте, цифровізація дозволяє користувачам розвивати навички спілкування, міжнародної комунікацій, застосовувати нові можливості для бізнесу на основі відкритих даних, обмінюватися досвідом, отримувати зворотних зв'язок в режимі реального часу.

По-п'яте, цифрова економіка є широким полем для реалізації проектів державно-приватного партнерства. При чому, ці проекти можуть носити як локальний характер, так і виходити на регіональний, національний чи міжнародний рівень.

По-шосте, інфраструктурні та освітні проекти можуть бути об'єктом розвитку міжмуніципальної співпраці та транскордонного співробітництва

По-сьоме, цифрова економіка відриває простір для використання фінансових інструментів та бізнесових практик, які раніше не мали широкого поширення в Україні: краудфандингові платформи для акумуляції коштів, венчурне фінансування, гранти, використання криптовалюти, аутсорсинг персоналу тощо.

По-восьме, IT-сектор може підсилити транзитний потенціал України, якщо нас вдасться реалізувати завдання в Плані відновлення щодо «з'єднання Азії та Скандинавських країн через Україну магістральним інтернет-трафіком через Чорне Море» [1].

Висновок. Рух України по шляху розвитку цифрової економіки прискорить її повоєнне відновлення та сприятиме реалізації цілей сталого розвитку у мирний час. Для надання

імпульсу цьому процесу важливо провести імплементацію актів ЄС у сфері електронної комерції до законодавства України, реформувати ІТ-освіту та систему перепідготовки кадрів, удосконалити правове поле для інноваційної діяльності та інвестування, посилити взаємодію між основними суб'єктами національної системи кібербезпеки.

Список використаних джерел

1. План Відновлення України / Національна рада з відновлення. 2022. URL: <https://ua.unc-international.com/past-conferences/unc22/plan-vidnovlennya-ukrayini> (дата звернення 11.05.2025).
2. Круп'яник А. Цифрова економіка України: основні фактори розвитку. 22 серпня 2023. URL: <https://voxukraine.org/tsyfrova-ekonomika-ukrayiny-osnovni-factory-rozvytku> (дата звернення 11.05.2025).
3. Почерніна Н.В. Використання технологій в економіці України: практичні аспекти теорії флуктуацій. *Інтелект XXI*. 2022. №3. С. 69-72. <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2022-3.12>.
4. Цифрова трансформація економіки України в умовах війни / Національний інститут стратегічних досліджень. Жовтень 2024 року. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-v-umovakh-viyny-zhovten-2024> (дата звернення 11.05.2025).

Науковий керівник: Почерніна Н. В. - к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

МОТИВАЦІЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ціль сталого розвитку № 8: Гідна праця та економічне зростання

Свириденко С. О. sofiya.sviridenko2000@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Мотивація є невід'ємною складовою управлінського процесу на підприємстві, оскільки вона безпосередньо впливає на продуктивність праці, рівень задоволеності персоналу та загальну ефективність організації. В умовах сучасної конкуренції та динамічного розвитку ринку керівники повинні впроваджувати ефективні мотиваційні механізми, щоб залучати, утримувати та стимулювати висококваліфікованих працівників до досягнення стратегічних цілей компанії. Проте важливо пам'ятати, що кожен працівник має індивідуальні потреби і мотиваційні чинники, тому система мотивації повинна бути персоналізованою і гнучкою, здатною адаптуватися до різних умов і ситуацій.

Мотивація — це процес спонукання персоналу до продуктивної діяльності через вплив на їхні потреби, інтереси та цінності. Вона займає ключове місце в структурі управління, оскільки визначає якість роботи та рівень залученості співробітників. Мотивація може бути різного виду: від внутрішньої, яка виходить з особистої зацікавленості, до зовнішньої, що обумовлена зовнішніми факторами, такими як зарплата, премії та соціальні бонуси. Важливість мотивації важко переоцінити, адже вона не лише допомагає досягти кращих результатів, а й сприяє формуванню довгострокових стосунків між роботодавцем та працівником, підвищує рівень задоволення від роботи та психологічного комфорту.

Основними функціями мотивації є:

- активація діяльності – формування прагнення до досягнення визначених цілей. Це включає в себе і зацікавленість, і зосередження зусиль на досягненні результату;
- направленість поведінки – орієнтація персоналу на виконання конкретних завдань. Мотивація допомагає не тільки створити бажання працювати, а й направляє енергію працівників на виконання важливих для організації завдань;